

megviseli idegeiket, hogy szünidő nélkül továbbtanítani a fizikai lehetetlenségek sorába tartozik. Végre egy kevés elismerést csak megérdemelünk tőlük az, a ki gyermekeink nevelésének igazán nehéz és felelősségterhes munkáját leveszi vállainkról. Vagy sok ember még most sem tud kibontakozni abból a mult századbeli állapotból, a mikor a kostát mindennap más háznál tartották étellel, a miért is följogosítva érezte magát mindenki, hogy a megvetett kostába beletörülje eszmája sarát? Hyen világnézettel rakjuk magyarára a könyveket, esukjuk be az iskolát, a gyerekeket meg vigyük el libapásztoroknak, akkor legalább megszabadul a társadalom attól a gondtól, a mit a jövő társadalmá reá ró.

Ez a jövő, ez a kétes, ködös, bizonytalan homályba burkolt jövő az, a mi az ifjúság nevelésének gondját vállainkra rója, mert az ember nem olyan szerencsés, mint az állat, hogy ösztönökkel szülessék, — az embernek lelke van s ezt a lelket sok munkával, sok fáradsággal, — sok küzdelemmel sikerül pallérozni. Belefárad mester és tanítvány, míg belezökken abba a szellemi kerékvágásba, a mit a mult hagyott reánk sok küzdelem öröksége gyanánt s a melyet a jelen folyton tovább vezet, hogy arra irányítsa a jövő szekerét. De az emberben olyan félelmetesen örvényes hajlamok vannak, hogy magára hagyatva civilizációjá mérges fattyúhajtásaival önmagát pusztítaná el, ezért kell őt nevelni, saját egyéni és faji céljainak öntudatára hozni s a jó irányt öntudatosá erősíteni lelkében s a szabad akaratot a jó irányban teljes megerősödére juttatni benne, ez minden tanítás végezdje, ez minden nevelés kvintesszenciája. A mult és a ma társadalmá nem ebben az irányban halad, hanem az anyagi hasznat és az élvezetet tűzte ki zászló gyanánt a határpontra s innen az a sok visszasság, a mi a társadalmat dulja és nyugtalanítja. Ennek megváltoztatásán kell fáradoznia az igazi tanításnak és nevelésnek, akár kap méltó elismerést a társadalomtól, akár száraz kenyérral kell beérnie.

Údy azoknak, a kik ezt az esztendei munkát becsülettel elvégezve, a megérdemelt pihenésben találják új erőt.

És légy üdvözölve te is, himes mezőkön virágok és pillangók után szaladgáló szeretett, kedves ifjúság: nyugodjál, pihenj, hogy ha majd az élet küzdelme hív, öntudatra ébredve találjon a jövő!

—hz—

A községi és körjegyzőkhöz.

A „Gömör-Kishont” vármegyei közlöny f. évi 26. számában „Községi és körjegyzők szervezkedése” cím alatt vezérezikben foglalkozott a községi és körjegyzők ügyeivel. — Jól esett olvasni ezen igazán jó tollal és magyáros őszinteséggel megírt vezérezikket, melynek minden mondatát velem együtt úgy hiszem minden kartársam magáévá tesz és aláír.

Köszönet érte a nagyrabecsült cikkírónak, mert végre-valahára e szép kies vármegyénkben is — a községi és körjegyzői kar tagjain kívül, — akadt egyén, ki a jegyzők ügyes-bajos dolgaival sajtó útján is fog-

lalkozik, és nyílt őszinteséggel mutat rá sérelmeinkre. Ezen szép szavakkal s a falusi jegyző iránti meleg szeretettel megírt cikket zászlóbontásnak és Gömör-Kishontvármegyében is piros hajnalasadásának tartom.

Sorakozzunk, tömörüljünk tehát kartársaim e kibontott zászló alá, s legyen jelszavunk „egy valamennyiért, valamennyi egyért,” mert hiszen tudjuk azt, hogy egyesüléssel rejlik az erő. Alkossunk egy családot és szeressük egymást jó testvéreként.

Ha e szép jelszót mindnyájan megtartjuk és csakugyan szervezkedünk és tömörülünk, lehetetlen, hogy meg ne törjük azt a közönyt, mellyel: sajnos, de vármegyénkben érdekeink iránt viselteknek, s mellyel ügyeinkben minden lépten-nyomon találkozunk: lehetetlen, hogy ki ne vevünk fönt és lent társadalmi állásunknak megfelelő tekintélyt és becsületet.

A cikkíró ur a közgyűlésen megjelent Heves- és borsodmegyei jegyzőket példaképpen állítja elénk, elmondván róluk, hogy azok mindnyájan intelligens kvalifikált egyének, kik megértve a feladatukat, a községi és körjegyzői intézmény fejlesztésében büszkén, okosan és ezeltudatosan törnek előre.

Ezzel a cikkíró ur nyíltan ugyan nem, de a sorok közt azt mondja, — mennyire a hátuk mögött vagytok ti gömörmegyei jegyzők ezen uraknak! Sajnos, a cikkíró urnak ezen sorok közzé bujtatott szemrehányását el kell fogadnunk, és tájadalom, tényként kell megállapítanunk, hogy valóban ama vármegyei jegyzők sokkal előbbre vannak mint mi.

Ennek oka azonban már nem mi bennünk rejlik, az rajtunk kívül áll. Intelligenciája és kvalifikáció tekintetében talán mi is megálljuk a Heves- és borsodmegyei Kollegáinkkal a versenyt, de ott, a mint láttuk és tapasztaltuk is, mások a viszonyok és mások a körülmények, ott szabadabb a légkör és nem állanak elszigetelve a jegyzők.

Hiszzen a legnemesebb gyümölestá is, ha elszigetelt légkörben van, elcsenevészedik és gyümölesöt nem hoz, míg ellenben, ha szabad légkörben van és még ápoljuk is, terebélyes szép tává nő és mindenkinek tetsző nemes gyümölesöt hoz.

Igy vagyunk mi jegyzők és szerény egyesületünk is. Könnyű Heves-, Borsod-, Szolnok-, Marostorda, stb. vármegyei jegyzőknél az előre törés, hiszen törekvéseikben felsőbb hatóságai atyai támogatásban részesítik s az általuk létesített intézmények felsőbb hatóságai gondos kézzel ápolják és fejlesztik.

Oly jegyzők, kiknek érdekeik felülről támogattnak és becsületes törekvéseikben felülről irányítottak, azoknak lent a nép között is meg van a társadalmi tekintélyük, s így könnyen hatnak és alkotnak.

Nagyon lélekemelő volt, írja a Községi Közlöny a marostordavármegyei községi és körjegyzők egyesületének t. évi június hó 20-án Szovátán megtartott közgyűlése, melyen a vármegye Alispánja és csaknem az összes járási főszolgabírók, — mint dísztagok — megjelentek és a tanácskozásban részt vettek, s az alispán közmegelegedésre jelezte, hogy milyen álláspontot foglal el a jegyzői érdekek képviseletében telfelé. Ott a jegyzők és telettes tisztviselők fölfogása közt. Ezek nem mostoha gyermekek és dolgoznak is ambícióval és örömmel, mert tudják azt, hogy keserves munkájukért csak közbeesülésben van részüik.

Hogy tehát jövőben ilyen sorok közötti szemrehányást minket sem érhesen, azon kéréssel fordulok hozzátok, kedves kartársaim, hogy tényleg szervezkedjünk, tömörüljünk és sorakozzunk a kibontott zászló alá s vállvetve munkáljuk a közjót, szeretett elnökünk hívó szavára jelenjünk meg mindnyájan közgyűléseinken, hogy a közügyekben és magánérdekeinkben hozott határozatainknak súlyt adjunk, s mutassuk meg a nagyközönségnek, hogy az irántunk táplált közönyösségére rá nem szolgáltunk, felsőbb hatóságainkat pedig arra kérjük, hogy a hatalom és szigor mellett, Heves-, Borsod-, Szolnok-, Marostorda stb. vármegyei példájára, a mennyire azt megérdemeljük, legyenek jóakaró pártfogóink ugy a köz, mint magánügyeinkben, akkor majd mi is alkalmat fogunk szolgáltatni szeretett Alispán urunknak, hogy ő is a megyebeli jegyzőiről majd oly elismeréssel nyilatkozhassék Egerben, mint tette azt Hevesvármegye alispánja Rimaszombatban az ő jegyzőiről, s teljesülni fog a cikkíró ur azon óhaja, hogy az idegenben rólunk is kedvező kritikát fognak mondani. *Egy körjegyző.*

állni, akár egy elephas primigeniust — de előtte nincs semmi. Odaérve kérem: mi volt?

— Hát turesa valami. Jött egy suta, utánna a bak. Lelővöm s gyönyörködöm az agancsában. De egyszer csak mozogni kezd.

— Hát miért nem lötted nyakon?

— Persze, hiszen nachieroztam volna.

— Hát a tarkós?

— Igen ám, de nagyon rugdalózdott.

— Hiszen nem hátulról szokás letarkózni.

— De a fejét is mozgatta ám.

Erre én is elkaczagtam magamat, odaszóltam: hát tigris vagy krokodilus volt-e az a szegény bak?

— Nem volt egyik sem; de végre két első lábára emelkedett, az Isten pedig elvette az eszemet, azon gondolkodtam: mit akar ez most? Arra beugrott a sűrűbe és én elhibáztam.

A bakot agancstövén találta egy PP. — a bak elszedült, de felocsudván, úgy ott hagyta Pál urat, akár a druszája az oláhokat. Pál urnak meg a sűrűben leesvén a kalapja, jól megvérezte tar koponyáját s elvesztette pipája ezüst kupakját. Aztán pisztráng és bak nélkül még hat kilométert kellett haza gyalogolnunk. Igy ültük meg Pál ur 55-ik születésnapját.

Egy egész könyvet lehetne az öregről teleírni. De már most leboesátották a függőnyt. Mint hallom, utolsó aktusa is nemes cselekedet volt. Émma asszonnyal, aki példátlan külső és benső hűséggel osztotta meg vele az élet viszontagságát — holta előtt megesküdött.

Egy valódi típus, egy ritka becsületes emberrel ismét kevesebb. — Kartársaim közül pedig ide s tova csak magam lógek — úgy, a hogy?

A ki éltében soha senkit meg nem bántott — legyen neki könnyű szülőfalujának a hantja. Ott bizonyosan tovább ki fogja állni a három esztendőnél!

Hanva, 1909. június 6. *A hanvai remete.*

Előfizetési felhívás.

A „Gömör-Kishont” vármegyei közlöny jelen számával megkezdjük az új félévet. A lefolyt hónapok változatosak, eseményekben gazdagok voltak s lapunk évek hosszú sora óta követett irányához és álláspontjához híven közönségünknek az eseményekről hűséges, komoly és tárgyilagos referádákkal szolgált. A megyei társadalmi és közélet hűséges organuma volt, mely komoly magatartásával igyekezék a közönség támogatását kiérdemelni. Ezért most, mikor az új évnegyed megkezdődik, tisztelettel felhívjuk lapunk előfizetőit, barátait és olvasóit, hogy lapunkra előfizetni, illetve lejárt előfizetésüket megújítani sziveskedjenek; azokat pedig, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, kérjük ennek be- küldésére. — **Előfizetési ár:** Félévre 4 korona.

Rimaszombat, 1909. július hó 3-án.

A kiadóhivatal.

Hírek és vegyesek.

Tízéves találkozó. A helybesi egyesült protestáns főgimnázium volt növendékei, kik 1899-ben tettek érettségi vizsgát, június hó 29-én városunkban akkor tett fogadalmukhoz híven tíz éves találkozóra jöttek össze. Sokan akadályozva voltak a megjelenésben s csak tizenhárman voltak itt és pedig: *Baskay* Ferenc városi főjegyző, *Belicza* András lelkész, *Csabay* Pál lelkész, dr. *Danis* Jenő ügyvédjelölt, dr. *Haas* Andor ügyvéd, *Hubay* Kálmán lelkész, *Kálmán* Lajos m. kir. adótitizt, *Mihalik* Ábris dr. urad. h. ügyész, *Mihalik* Pál erdész és birtokos, *Polyák* Jenő lelkész, *Pongrácz* Pál m. kir. honvédfőhadnagy, *Pósa* Péter lelkész, dr. *Scheidl* Sándor m. kir. pénzügyi fogalmazó. A volt tanuló-társak d. e. 10 órakor találkoztak a főgimnázium termében, hol *Pósa* Péter lelkész gyönyörű imát mondott, mely után dr. *Feres* Samu főgimn. igazgatónál, volt kedves tanárunknál tisztelegtek s őt a régi hálás tanítványok nevében *Belicza* András üdvözölte meleg szavakkal. Dr. *Feres* Samu megköszönte a figyelmet s örömeinek adott kifejezést, hogy tíz év után együtt látja volt tanítványait, kiknek életpályájukon való további működéséhez sok szerencsét kívánt. A tisztelgés után a Széchenyi kertben ebéd volt, melyen dr. *Feres* Samu, *Bodor* István és dr. *Wallentinyi* Dezső a találkozó volt professzorai is részt vettek. Az ebéden tősztokban sem volt hiány. A találkozóra összegyűltek lefénnyképezték magukat s megfogadták, hogy 10 év múlva ismét találkoznak.

A bolgár király és a járvány. Koburg Ferdinand bolgár király családjával kedvencz helyén a murányi várban szeretett volna néhány hetet tölteni, azonban a Murány vidékén és a Garamvölgyön fellépett vörheny-járvány miatt tervét meg kellett változtatnia és a szentantali birtokára ment nyaralni.

Alapítvány. Dr. *Löcherer* Tamás vármegyei közkórházi igazgató-főúrós a helybeli főgimnáziumban régebben tett 400 koronás alapítványát 600 koronára egészítette ki. A kulturális és emberbaráti intézmények iránt mindenkor melegen érdeklődő és áldozatkész igazgató-főúrós ez újabb nemes cselekedete nem szorul külön dicséretre és elismerésre. A főgimnázium az összeget hálás köszönettel vette.

Szabadságidő. Dr. *Zehery* kir. törvényszéki és fogházorvos, a rimaszécsi járás orvosa folyó hó 3-án négyheti szabadságra utazott el.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Pitta* Rezsőt, *Pitta* Lípót helybeli építész szorgalmas tiát a mármaroszigeti pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghoz, számtisztte nevezte ki.

Eljegyzés. *Lehocsky* Márton, a helybeli kir. törvényszék bírói vizsgát tett tehetséges jegyzője és fiatal-ságunk rokonszenves tagja, a mai napon tartja eljegyzését a szép és kedves *Bástly* Sáriával Málnapatakán.

Lipthay László rimaszombati háztulajdonos leányát: *Mariskát* eljegyezte *Necsiszták* János rimaszombati postai- és távirótiszt.

Halálozás. Özv. *Draskovich* Gáborné szül. *Létassy* Anna f. hó 1-én 41 éves korában hosszas szenvedés után városunkban elhunyt. Az elhunytban özv. *Létassy* Alajosné leányát, *Szabó* Ferenczné sz. *Létassy* Malvin nővérét gyászolja. F. hó 3-án temették el nagy részvét mellett.

Lapunk zártakor kapjuk a gyászjelentést, hogy *Hémez* Frigyes nyug. rimamurányi kohófőnök 66-ik évében f. hó 1-én rövid szenvedés után Nagyrőczen elhunyt. Az elhunyt közkedveltségű férfiúnak bokros érdemei vannak a rimamurányi salgótarjáni vasmű részvénytársaság vasiparának tellendítése körül. Temetése f. hó 3-án tolyt le Nagyrőczen, nagy részvét mellett.

Vármegyei közgyűlés. Vármegyénk közönsége f. hó 27. és 28-ik napjain tartja rendez évnegyedes nyári közgyűlését. Vármegyei közgyűlési ügyeket előkészítő állandó választmányi ülés, ezt megelőzőleg f. hó 22—23-ik napjain fog megtartatni.

Választmányi ülés. A iparosok nyugdíjintézményének választmányá ma 4. d. e. 11 órakor a város-háza tanácstermében ülést tart.

Számvevőségi ülés. A kishonti ágost. hitv. ev. esperesség számvevősége június hó 28-án tartotta ez évben első közgyűlését és pedig főgimnáziumunk érdeemes igazgatója: dr. *Feres* Samu szives felajánlására a főgimnázium tanácstermében. Résztvettek: *Madarász* Pál pénzügyi tanácsos, világi elnök, *Banczik* Sámuel esperes, *Hűvös* elnökön kívül: esztereki *Gyürky* Pál főesperes, *Hűvös* Lajos, *Belicza* András lelkészek, *Szabó* Dániel tanító egyháziak; *Szombath* György pénzügyi tanácsos és *Biess* Elemér földbirtokos világi tagok. Ez alkalommal a segélyért folyamodó egyházak kérvényeit vizsgálták át és záradékozták. Az ülést a Széchenyi kert árnyas lombjai alatt közeleb követte.

Énektanári oklevelet szerzett a mult héten *Gáspár* János, rimaszécsi ref. org. tanító, egy budapesti zeneconservatóriumban. Dicséretre válik az ifju zeneszerzőnek; mert ezen oklevél újabb jele nemes ambíciójának.

Állami tisztviselők kongresszusa. Az 1907. szept. 22—23-án Szegeden tartott kongresszus ha-

tározata értelmében a m. kir. állami tisztviselők III. országos kongresszusát f. évi szeptember 25—26-án Kolozsvárott fogják megtartani. Itt fogják megoldani a szolgálati pragmatika, családi pótlék, nyugdíj, özvegyi-ellátás, nevelési járulék, uti illetmények, tisztviselő-hitel stb. kérdéseket. A kongresszus rendező-bizottsága nevében dr. Szterszky Vincze elnök és dr. Gál Zsigmond titkár körlevelet intéztek a hivatalvezetőkhez s felhívják, hogy legkésőbb *július hó 10-ig* közöljék: hányan és kik óhajtanak a kongresszusra résztvenni.

Záróvizsga ünnepély. Kandler Betti magántanító, ki évek óta városunkban sikeresen tanítja a nyelveket, mostan tartotta nyilvános évfárvizsgáját a polgári olvasóköri termében. A vizsgán a növendékek francia, angol és német nyelven ügyes szavakat, monológokat és egy-felvonásos színdarabokat adtak elő. Az ünnepély, mely estély keretében folyt le, magas színvonalon állott és különösen kiemelni hallottuk: *Kolbay Sárika, Molnár Gizike és Horváth Olga* növendékek neveit és szereplését. Az estélyi jövedelméből befolyt 106 koronát *Kolbay Sárika, Ráróssy Aruka és Kerekes Aranka* küldöttségileg vitték el *Kern Adolfné*hoz, a Fehér-kereszt egyesület alelnökéhez azzal a kijelentéssel, hogy ezen összeget a gyermekek adják az egyesület szegény gyermekei részére. Szép és követendő példa ez arra, hogy úrléányaink már a zsenge korban megértik, hogyan kell a jótékonyt gyakorolni és terjeszteni.

Akadémiai ösztöndíjak. A sárospataki akadémián ez idén is többen kaptak szorgalmi díjakat, olyanok, kik megyénkbeli származásúak, s gimnáziumunknak is szorgalmas növendékei voltak és példig: *Hubay Mihály IV. é. theol.* a Rad.óti alaptól 42 kor., mint az erkölcsi tudományok legszorgalmasabb tanulója a *Láczai Szabó József* alaptól 16 kor. 80 fillért; *Czinyéri Barna IV. éves theol.* a Csobai Nagy-alaptól 33 kor. 60 fillért; *Szinger Jenő II. éves theol.* és *Szűke István I. éves theol.* a Klobusiczky Pallai-alaptól tejként 33 kor. 60 fillért; *Leukay Gyula* énekkari szorgalmi díjat nyert.

Mulatságok. A helybeli kereskedő ifjak jótékonyzónai nyári mulatságukat a Széchenyi kertben ma délután 4 órakor tartják 1 korona belépti díj mellett.

A *Gizella kisdudóvó intézet* növendékei pedig f. hó 11. tartják szokásos nyári mulatságukat.

Igazgatósági ülés. A kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága június hó 30-án id. *Rábely Miklós* elnöklésével ülést tartott, melyen *Molnár Lajos* ügyvezető-igazgató a múlt ülés terjedelmes jegyzőkönyvét olvasta föl, s több balesetkártalanításra vonatkozólag előterjesztést tett, melyhez az igazgatóság jóváhagyólag hozzájárult. Rimaszombat és környéke egy részére kiterjedő hatáskörrel az igazgatóság dr. *Kármán Aladár* pénztári főorvos mellett ideiglenes másodorvosi állást rendezesített, s ez állást az igazgatóság egyhangulag a pályázó dr. *Sigmund József* kórházi osztályvezető orvossal töltötte be, ki július hó 1-én megkezdte működését. A területi beosztást már megállapította az igazgatóság olyképp, hogy a főorvos működési köre a tamásfalvi uton az oldalától kezdve, Erzsébet-tér és a Tompa-térig terjedő utcák városháza felé eső része lesz, míg a tulsó részben lakó tagok és családtagjaik a másodorvost tartoznak igénybe venni, kivéve a sürgős szükség esetét, mikor is a két orvos közül bármelyikéhez fordulhatnak a tagok. *Szűgyártó Gyula* bejelentését, hogy az igazgatósági-alelnöki tisztről lemond, mert a város területéről eltávozik, tudomásul vették. Az ülésen még több elnöki előterjesztést nyert elintézés.

Kicsinyek vizsgálja. A rimatamásfalvi állami kisdudóvóban június hó 20-án volt az első nyilvános vizsga. Megjelentek *Farkas Zoltán* felügyelő-bizottsági elnök bájos nevével, *Bihari István* segédtanfelügyelő, *Schörmalm Nándor*, dr. *Wallentinyi Dezső* főgimn. tanár, *Garai Arnold* jegyző, *Andrik János* bíró stb., a talu aprajánagyja. A hölgyek közül *Farkas Zoltáné* körül ültek: öz. Szabó Károlyné, Kalla Mihályné, Tóth Béláné, Györy Kálmánné, Wallentinyi Dezső dr.-né, Garainé stb. Mintegy 200 érdeklődő, szülő és tanítvány, akik mind igaz örömmel és élvezettel gyönyörködtek a mintegy 50 főnyi kisdudó-sereg változatos játékaiban, ügyes, hazafias szavataiban és kedves dalocskaiban. Az egész ünnepség mintegy 1 1/2 óráig tartott. Befejezésekor *Garai Arnold* jegyző a felügyelő-bizottság és a szülők nevében mondott meleg köszönetet az óvónőnek. Majd *Bihari István* segédtanfelügyelő méltatta lelkes beszédében az állami kisdudóvó jelentőségét, az óvónő *Györy Erzsébet* szakavatott jártasságát, kiváló ügyességét, a gyermekek iránti nagy szeretetét és bemutatott szép sikerét, melyért a hivatalos felsőbbes meleg köszönetet tejezte ki. Ez illetékes elismerést csak kiegészítették a megjelent szülők lelkes eljenzése, melyek mindazt bizonyították, hogy vármegyénk tanfelügyelője *Pogány István* hivatott szakerőt állított e szép missziójú óvó élére. Fel, mielőbb az új óvodával! az új iskolával! Tartozik a község önmagának, jövőjének!

Tanítói gyűlés. A kishonti ág. hitv. gy. tanítóegylet ez idei rendes közgyűlését, június hó 26-án, ma délután az összes tagok részvételével mellett Várgedőn tartotta meg. A gyűlés bő, tizenhat pontból álló tárgyszóra közül kiemelendő: az elnök *Lipták Endre* kötelesegrészetre buzdító, lendülettel elmondott megnyitója; az új tagok névszerint *Palkovics Sándor* rimabrézói, *Hryal Lajos* orajtöréki és *Pánik Lajos* haesői tanítók bemutatkozása és az egyesület tagjai sorába való felvétele. Mintataniást *Novák László* válykői tanító tartott szombatból a II-ik osztállyal, melyvel jegyzőkönyvi dícséretet aratott. Nagy tetszéssel és figyelemmel halgatták *Kis Lajos* „Gondolatok a nevelés hibáiról” és *Viroztek János* „Mit tehet a tanító a szociális munkák mozgalmakkal szemben” című felolvasását, melyért jkényvi köszönetet és dícséretet kaptak. A megejtett tisztújítással, a bizalom a régi tisztviselőkben összpontosult, úgy hogy csak a választmányi tagoknál történt 1—2 változás. A jövő évi közgyűlés helyéül Cserepes község jelöltetett ki. Az egész gyűlés lefolyása a haladás jellegével bírt. Látszik, hogy a kishonti ev. tanító-egylet hivatása magaslatán áll. Közgyűlés után az összetartás, kartársi szeretet megpecsételésül az összes tagok és vendéglátó Várgedő község előjárósága részvételével, a fürdő vendéglő éttermében 35 terítékű bankett volt, melyen komoly és vir pohárköszöntők hangzottak el.

Hogyan kell magyarosítani. A Ratkóvölgyről arról értesülünk, hogy *Danis János* ottani ág. ev. tanító, a mostani tanév végével oly szép vizsgát tétetett a különben tót anyanyelvű iskolás növendékekkel magyar nyelven, hogy a vizsgán jelenlévők el voltak ragadtatva a szép eredménytől. A nemes munka önmagát dícséri.

Gyermek színelőadás. Nagyrőczen a Gömör-Kishontvármegyei általános tanítótestület f. hó 7—8-án tartandó közgyűlése alkalmából július 7-én a vendéglő dísztermében, a vármegyei tanítóegylet segélyalap és a nagyrőcei állami elemi iskola szegénytanulóinak segélyalapja javára gyermekszínelőadással egybekötött jótékony célú hangverseny lesz. A színelőadás „Erzsike kabátkája” című darabot játsszák, mely után lesz zongorajáték, szavalat, ének, cimbalom, magantánc, monológ stb.

Jegyzők figyelmébe. a m. kir. kereskedelmi minisztérium 41753/909. számú rendeletével, a községi és körjegyzők részére, a félúru vasuti igazolványokat engedélyezte. Az igazolvány megszerzéséhez a körjegyzők az alispáni hivatalhoz július hó 31-éig beadandó kérvényük mellé 1 koronás levélbélyeget és arcképeiket beadni jogosítva vannak.

Népkönyvtár. *Paulovszky Pál* tanító kérelmére a susányi kath. zene- és olvasóköri részére a földmivélségi m. kir. minisztérium egy 100 kötetből álló ingyen népkönyvtárat adományozott, melynek eddig is igen szép eredménye van, a mennyiben hetenkint 14—18 kötet adatik ki.

A conservgyár részvénytársaság évi rendes közgyűlést június hó 28-án tartotta *Molnár József* elnöklésével. A közgyűlési jegyzőkönyvet dr. *Cziner Miksa* társasági ügyész vezette. Az elnök üdvözlő beszéde után felolvasták az igazgatóság és *Sichert Károly* gyárvezető évi jelentését, mely hű képét nyújtja a gyárüzem terén múlt évben történt eseményeknek. *Perez Samu* felügyelő-bizottsági elnök a felügyelő-bizottság jelentését olvasta föl. A közgyűlés a mérleget, mely szerint a conservgyár múlt évi nyeresége 1415 kor. 18 fillér, a villamosgyár vesztesége 4485 kor. 48 fillér, jóváhagyta s a felmentvényt az igazgatóságnak és a felügyelőnek megadta. A conservgyár nyeresége tulajdonképpen több lett volna, ha a háború veszélye, a súlyos politikai viszonyok, a rohamosan emelkedő széndrágaság és nehéz munkáviszonyok nem folyásolták volna be hátrányosan az üzemet és a forgalmat. Az utóbbiaknak lehet nagyrészt tulajdonítani a villamosgyár veszteségét is. A közgyűlés elhatározta, hogy ezután az évi zárlat, — mely eddig márczius 31-én volt — december 31-én lesz. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépő *Molnár József*, dr. *Szabó Károly*, *Balsay József* és dr. *Mesko Miklós* újra megválasztották, a felügyelő-bizottság tagjaik szintén újra megválasztották: *Perez Samu*, *Benyó László*, dr. *Kármán Aladár*, *Szabó Elemér* és dr. *Zehery István*. Ezután a közgyűlés *Molnár József* zárószavaival véget ért.

Tamásfalai csendélet. Szentanutól hallottuk, hogy múlt hó 27-én este 9 órakor a tamásfalvi uton az ottani legények megtámadtak egy rimaszombati polgárt és a vele társaságában lévő mészáros legényt. A támadók bottal rohanták meg a két védtelen városi embert és a polgárnak karját ütötték le; a mészáros legényt pedig erősen fején ütötték. A felcsodott mészáros legény azonban egy-kettőt, kit eltudott émi, jól elpáholta. A lármára Tamásfala község bírája a helyszínre sietett, hogy rendet csináljon, de ő is pórult járt; mert a legények őt is megtámadták. Másnap a csendőrség összefogdosta a vakmerő legényeket és átadta a hatóságnak őket, hol bizonyára elfogják venni büntetésüket.

Élvezetes estély. *Widocits János* alakító dalművész tegnap és ma este estélyt rendez a Tompa-szálloda nyári helyiségében. Az előtünk felmutatott bizonyítványok és hírlapi kritikák alapján, bátran ajánljuk támogatását a község figyelmébe.

Az erdő titka. E címmel olvassuk a P. H.-ban, hogy a dobsinai erdőben Rédiván Mihály és Martinecz András, két tizenhárom éves fiú, kik favágásból éltek, a dobsinai erdőben most szerdán szennéveze találták. A tiuk halálát, mint a megejtett vizsgálat kiderítette, kétségkívül gyilkos kezek okozták. A kunyhót tartó fát emberi kéz távolította el és így dőlt a két fiúra a kunyhó teteje. A talált esetrészek valószínűvé teszik, hogy előbb megölték a fiukat a rájuk zuhanó tetővel és aztán gyújtották a holtakra az összedőlt, száraz kunyhót.

A pálinkaivó kisleány. Rozsnyóról jelentik, hogy *Restéren Lulányi Margit* hét éves leányt szülői pálinkáért küldték a 10 percznyire fekvő faluba. Hazamenet a kis leány a pálinkából mintegy három deczilitert megivott és az ut porában összerogyott. Rekedt hörgésére a közelben dolgozó munkások odasiettek, de a leánykán már nem segíthettek, mert az egynehány percz múlva heveny alkoholmérgezésben meghalt.

Az elhagyott gyermek. Budapesten a Fehér Kereszt Gyermekekórház előtt, a melyben azelőtt menedékhely volt, f. hó 1-én reggel a kapuban egy pólyásgyermekeket találtak. A párnán egy papírlap volt ezekkel a sorokkal: „A gyermek neve Hegedüs Gyula, rimaszombati születésű, négyhetes. Az anyja Hegedüs Verona. Szegény családeleány vagyok, nem tudom elartatani a gyermekem”. A rendőrség az álló-uti gyermekmenedékhelyre vitette a csecsemőt, az anyát pedig nyomozza.

Értesítés. Tájékoztásul tudomására hozzuk a város közönségének, hogy az 1909. évi június hó 30-ig teljesített kéményseprési díjak *Plessinger Géza* volt illetveztől nyugtájára, az 1909. évi július hó 1-től teljesített kéményseprési munkák díjai pedig id. *Biaczovszky József* nyugtájára lesznek fizetendők. Rimaszombat, 1909. július hó 2-án. *Városi tanács.*

Nyilt-tér.)*

Tisztelettel értesítem Rimaszombat város n. é. közönségét, hogy az általam a folyó év január 1-től június hó 30-ig teljesített kéményseprési munkálatokért járó díjakat egyszerre és pedig július havában fogom a felektől beszélni.

Egyben tudatom azt is a n. é. közönséggel, hogy szerződésem *Biaczovszky József* urali jánus végével megszűnt és ezentúl addig, míg a m. kir. kereskedelmiügyi minisztériumtól a tek. vármegye által jóváhagyás végett felterjesztett azon szabályrendelet, — mely a várost és járást kétélféle választotta — vissza nem érkezik, — ő fogja a kéményseprési teendőket teljesíteni. Tisztelettel: *Plessinger Géza.* Rimaszombat, 1909. július 1.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Befőzni való gyümölcs.

Spanyol füveggögy, ananász, kajszinbaraczk és mindenféle befőzésre alkalmas gyümölcs az egész idény alatt a legolesőbb árban folyton kapható **NEUMANN H.** fűszer, festék és esemegekereskedésében **Rimaszombat.** 1—2 Egy 5 kilos postakosár spanyol-meggy 3 kor.

Értesítés.

Van szerencsém a t. község szives tudomására adni, hogy az ujonnan épült

gőzfürdő vendéglői helyiségében

elfogadok havi előfizetőket úgy bent mint künti étkezésre, valamint társas ebédek és vacsorák készítése is elfogadtatnak. — Külön helyiségek családok és társaságok részére állandóan rendelkezésre állanak. — Tisztelettel

Rimaszombat, 1909. július hó.

Ballay Ákos, vendéglős.

Kézzele válogatott spanyol megygyet

július elejétől és **Ananász kajszin baraczkot** befőzésre és iznek július közepétől 5 kgmos posta-kosarakban szállítanak: 3—3

HIBJÁN SÁMUEL utódoi Nyiregyházán.

Kiadó bolt. — Eladó ház.

Az *Andrássy-ut* első számú házban, egy mindenre alkalmas, esinos bolthelyiség azonnal bérbé vehető. — *Kossuth-utca* 41. számú ház eladó. — Értekezni lehet: **Andrássy fényképészszel.**

A Garamvölgyi Takarékpénztár r. t.

a június hó 29-ére összehívott rendkívüli közgyűlést, miután az határozatképes nem volt, folyó évi **július hó 11-ére** újra összehívja, melyen a megjelent részvényesek — az alapszabályok 17. §-a értelmében — számukra és a letett részvényekre való tekintet nélkül, érvényeser határozni.

A rendkívüli közgyűlés, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk, a Pohorella vasgyári tisztí kaszinó helyiségében d. u. 3 órakor fog megtartatni.

Tárgy: Az igazgatóság kiegészítése.

Pohorella vasgyár, 1909. július 1.

Az igazgatóság.

400 holdas szántóju birtok

kerestetik hasznobérbe, őszi átvétellel, 4—5 szobás bérlői lakkal. — Ajánlatok kéretnek **Keresztény gazda** címre e lap kiadóhivatalába leadni.

Árverési hirdetmény.

A esetneki közbirtokosság 2575 kat. hold vadászterületen gyakorolható

vadászati és halászati jogának

1909. augusztus hó 1-től 1915. augusztus hó 1-ig terjedő 6 évi bértartammal leendő bérbeadása érdekében **Csetneken** a városházán, folyó évi **július hó 20.** napján d. e. 10 órakor nyilvános szóbeli versenytárgyalást fog tartatni. — Bővebb felvilágosítás szereshető a esetneki közbirtokossági igazgatónál.

Csetnek, 1909. június hó 29.

Kiriny Béla, közb. igazgató.

Hirdetmény.

164. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszéknek 1905. évi 6355. számú végzése következtében dr. *Ráróssy Gyula* ügyvéd által képviselt, a gömörmegyei nép- és iparbank javára 2100 korona s járulékairejéig 1905. évi decz. hó 20-án toganatosított biztosítási végrehajtás utján telít-foglalt és 12600 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, esikók, kocsik, szekerek, tinók és tehenek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíróság 1909. évi V. 137/6. számú végzése folytán 2100 korona tőkekövetelés, ennek 1905. évi szeptember hó 22-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 156 korona 25 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig **Csibzen**, alperesknél leendő megtartására **1909. július 6-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Rimaszécs, 1909. június hó 14. napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Tisztelettel értesít a nagyrőmü közönséget, hogy egy a helybeli, mint a vidéki vevőim óhajására minden igénynek megfeleltő

czukrászdámbe a telefont bevezettem,

s így a megrendelések könnyebben tehetőek; azok gyors és a kívánásig szerint jó elintézésével igyekezni fogom ezután is üzletfeleim jóindulatát és pártfogását magam és czukrászdám részére biztosítani. Tisztelettel:
Rimaszombat, 1909. július 1.

Miskolczy Lajos. czukrász.

Telefon-szám: **35.** (Erzsébet-tér.)

Három szobás modern uri-lak

mellékhelyiségekkel **Feleden**, a kis állomás mellett kiadó. — **Czim:** a kiadóhivatalban.

ELADÓ

vagy **BÉRBEADÓ** tehermentesen Lőkösön (Gömör.) u. p. Harkács 7 km-re a tornaljai vasúti állomástól szép, termékeny vidékeken 4973 m²-l belsőség, 4 szobás, gazdasági épületekkel és 77 magyar hold rét, szántó egy taggal és 17 m. hold 756 m²-l gyümölcsös, legelő, ferdő. Vételár 36000 korona, bérlet 2000 kor. — E birtok, előnyösen kiegészíthető újabb 72 m. hold rét, szántó és erdővel. Vételár 20000 korona. Tagosítás befejezés előtt. — Bővebbet: **Miskovits Ferencz** Budapest, VIII. Illés-utca 22. I. 2., **Batta Sámuel** Beje, **Fazekas Andornál** Lőkös. (8-9)

Hirdetmény.

3707. sz. — **Rimakokova** községre nézve az 1892. évi XXIX. t.-cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a tjkönyvekbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetve, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjaiban foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t.-cz. 15. §-a b) pontja alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, a végből történi keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1909. évi december hó 22 napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis **1909. évi december hó 22-ik napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvántartási jogait bármily irányban sértve vélik — ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1909. évi december hó 22-ik napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvényi rendes utján és csak az időközben nyilvántartási jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Rimaszombatban a kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1909. évi június hó 8-án.

2-3 **Dr. Muszter** kir. tszéki bíró.

Simon Mór

termény-bizományi üzlete, vízmentes ponyva- és zsák kölcsönözési intézete

Miskolczon, Széchenyi-utca 96. szám.

Gyapju-, termény- és kezelő zsák raktára.

Vízmentes takarók és mindenféle ponyvák gyári áron xxxxx kaphatók. xxxxx

Dohányzsineg, 3 águ, első minőségű, hosszú szálú bácskai kenderből, kézi készítmény, jutányos áron kaphatók.

A Bellán-féle szabadalmazott kévekötel raktára.

4-6

Tanuló felvétetik

SOÓS GYULA rőfös- és divatárú üzletébe Rimaszombat. — Ki a tót nyelvet bírja, előnyben részesül.

A gazdaközönség szives figyelmébe!

Van szerencsénk a t. gazdaközönség szives tudomására adni, hogy gép- és áruraktárunkat **Koháry-utca 8. szám** alatt megnyitottuk. (7-12.)

Ez idő szerinti raktáron tartunk: **motorcséplő, arató-, fűkaszáló, vető- és szénagyűjtő gépeket,**

valamint mindenféle kisebb gazdasági gépeket

Előnyös összeköttetésünkkel fogva módunkban áll műtrágyát kmp.-ként is valamint a cséplési időnyre salgótarjáni kőszeket, melynek kizárólagos kivételét bírjuk is, jutányos áron szállítani.

Elvállalunk: **malom, téglá- és szeszyár** berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett, a mennyiben kellő fedezet mellett 10-15 évi hitel is nyújtunk. — Egyszerű levélbeli megkeresésre is a géposztályt vezető hivatalosunk szives készségrel /ll a t. közönség rendelkezésére.

Jelen hirdetésünket a t. gazdaközönség jóakaratu figyelmébe ajánljuk és kérjük b. megrendeléseinek lehetőleg idejekorán való beküldését, hogy azokat a legnagyobb gondossággal fogantassithassuk.

Kérjük tisztelt üzletbarátainkat, hogy az eddig irántunk tanúsított bizalmukat és jóakarataikat részünkre továbbra is változatlanul fenntartani sziveskedjenek, melyre magunkat érdemessé tenni mindig legfontosabb törekvésünk lesz.

A motor tulajdonosoknak különösen figyelmébe ajánljuk, hogy június 16-tól 12 motorosoknál állandóan foglalkoztatunk, a kik szükség esetén az érdekeltek által igénybe vehetők.

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R. T.

Könyvkötő tanulóul egy 13-14 éves, jó magaviseletű fiú irni-olvasni tudó, azonnal felvétetik **Rábely Károly** könyvkötészetében **Rszombat.**

Tiszta-ága **30.000** koronával szavatoltatik.

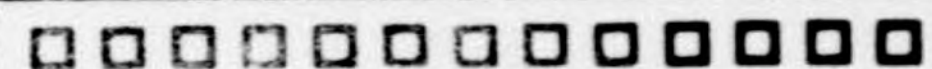

A könyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, eskak

Schieht szarvasszeppanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Szálloda átvétel.

Rimaszombat város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására adom, hogy a régi jóhírnevű

„GÖMÖR“ SZALLODÁT

Gömöri Ede ert, minden kívánható igénynek megfelelően csinosan újjáalakítva — átvettem.

A midőn ezt tudatni van szerencsém, el nem mulasztom különösen hangsúlyozni, hogy célom és törekvésem lesz a szolid, becsületes kiszolgálás, továbbá az, hogy

**kiadó szobáim tiszták, kényelmesek, a felszolgált étel-
lek izletesek legyenek, továbbá a t. közönség előtt ki-
tünő minőségéről és fajtisztaságáról ismert serkei bor
és kőbányai friss sör legyen állandóan felszolgálva.**

Elfogadok havi előfizeteket úgy bent, mint kinti étkezésre.

Előre is biztosíthatom a bizalmával megtisztelő mélyen tisztelt közönséget, hogy minden igyekezetem és szorgalmammal arra fogok törekedni, hogy szives jóindulatu támogatásukat kiérdemelhessem. — Rimaszombat, 1909. június hó 28-án.

Tisztelettel: **Krausz D. Dezső.**

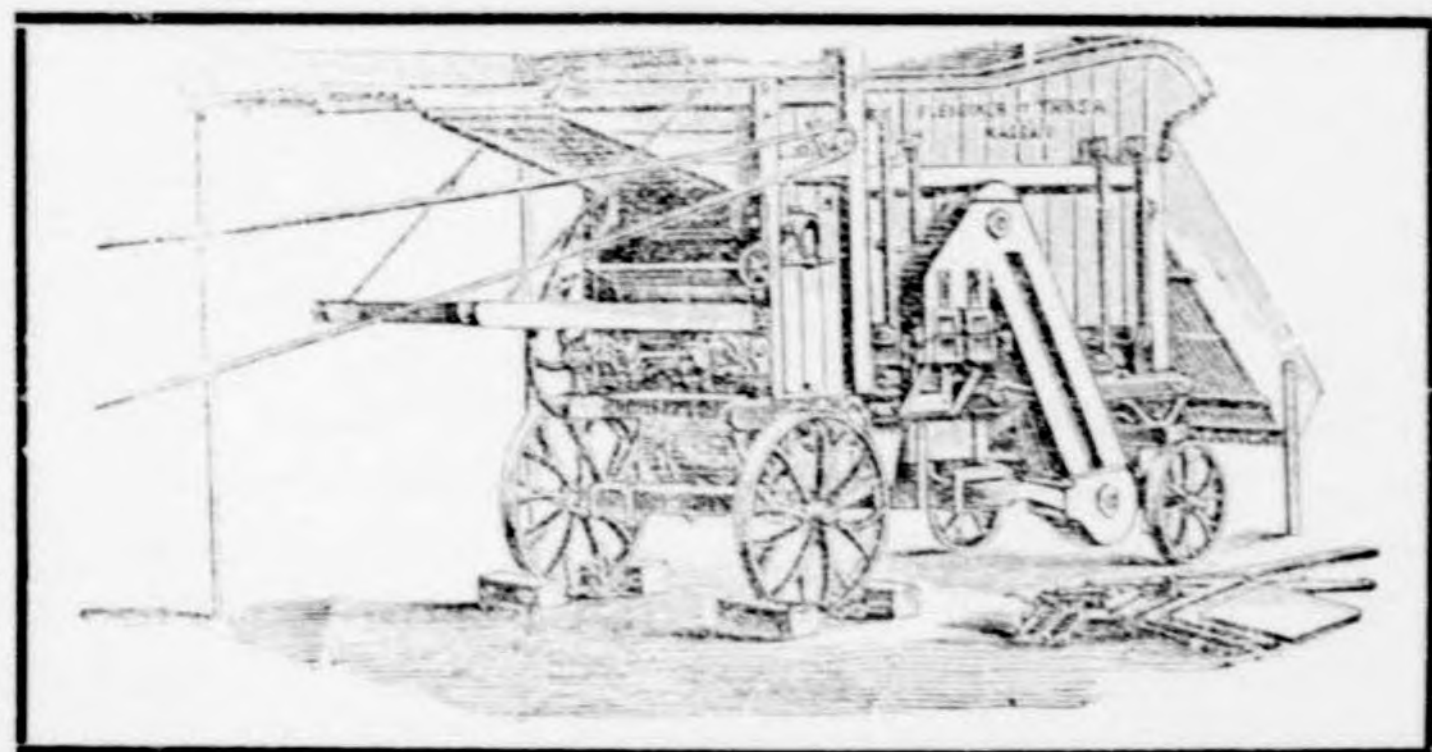
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje **Kassán, Vám-utca 11. szám.**

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával célzatosan gondolatok gyártott jóhírnevű gépeit a **nyári időnyre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit hajtásra hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy anélkül. **Backer- és magtár-rosztait,** továbbá mindennemű **szivattyukat, szegőgépeket és gézekat,** mint p.: **Henzfőzőket, czukrosítókat, maláta-, burgonya-zúzókat, malom-berendezéseket** stb.

2-6

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét tartjuk állandóan.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntőlénk: gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

Uj! Üzlet megnyitás! Uj!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **folyó évi augusztus hó elején — Kossuth-utca 1. sz., Kern-féle ház** (sarok helyiségben), — egy a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő

fűszer-, bor-, ásványviz- és csemege-különlegességi üzletet

nyitok, hol a legszolidabb alapokra fektetett üzleti elvem mellett áruimat a legelső termelőktől szereztem be, miáltal azon kellemes helyzetbe jutok, hogy áremelkedés nélkül is pontos kiszolgálás mellett a legfrissebb és legjobb árukat hozhatom forgalomba.

Azonkívül a régi időnyre társas összejövetelekre, jourokra szandvichek készítését, hideg felszaltket tálakra, zsarvínetteket díszes kosarakba eljételes díszítéssel mellett mindenkor díjmentesen elvállalok.

Bel- és külföldi szakismereteim által azon kellemes helyzetben leszek, hogy a n. é. közönség legmagasabb igényeinek is kifogástalanul eleget tehetek, miszerint a n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

1-3

IMREH SÁNDOR,

fűszer- és csemege-kereskedő Rimaszombat.